سەمای شیعر لەبەستەڵەکی ژوورودا
قسەکردنێك لەسەر شیعری (شەونوێژی نامۆیان)ی عەبدوڵڵا پەشێو

جەبار سابیر

مرۆڤ تێکەڵەیەکە لەسروشتو هەستی مرۆڤانەی خودی خۆی، سروشت کاردانەوەی سایکۆلۆژی سەنگین لەسەر مرۆڤ دادەنێت بەڕادەیەك کەسروشت کۆنترۆڵی هەموو بوونو کەینونەی مرۆڤی کردووە، ئەمەشە والە مرۆڤدەکات زۆر گرێدراوی سروشت بێت بەجۆرێك خۆی بکاتە قوربانی، وەك چۆن بەدرێژایی مێژووی مرۆڤایەتی هەمیشە مرۆڤەکان لەپێناوی زێدو نیشتمانی خۆیاندا جەنگاونو شەهید بوونو بەردەوامیش مرۆڤ ئەو ئامادەییەی زیاتر لادروستدەبێت. لێرەدا هەردوو لایەنی جەستەییو رۆحی مرۆڤ ئەم ئامادەییە دەسازێنن، چونکە مرۆڤ تالەڕووی سایکۆلۆژییەوە ئاوێتەی سروشت نەبێت ناتوانێ وەك جەستە بەناو ئەو سروشتەدا بگەڕێتو گەشتو سەیران سازکاتو ناوچەیەکی کوێستانی بەداروو درەختو گوڵو گژوگیا رازاوە بکاتە شوێنی حەوانەوەو پشوودانی خۆی.

گەر بۆکەسێکی ئاسایی نیشتمان تەنیا شوێنی ژیانو مردنێکی ئاسایی بێت، ئەوا بۆکەسێکی ئەندێشمەندو خاوەن پڕۆژەو بەرنامە بۆ خزمەتی نیشتمانو کۆمەڵگەکەی نیشتمان ماناو تێگەیشتنی زۆرترەو تەنیا بۆ مردنو ژیانە ئاساییەکە نییە. ئەمەش لەوەوە هاتووە ئەوکەسەخاوەن هەستە دەیەوێت بەهرە لەژیان وەرگرێتو نیشتمان لەڕووی سایکۆلۆژیەوە ئاسوودەیی بداتە ئەمو ئەمیش لەڕووی مادییەوە، وەك پرۆژەو پیلانی پێشەکەوتن خوازانە خزمەتی نیشتمان بکات. رەنگە بۆشاعیر سەختترین مەسەلە دووری بێت لەنیشتمانو زێدی لەدایك بوون، چونکە شاعیران کەسانێکی هەستیارنو زیاتر سۆز بەسەریاندا زاڵە، هەمیشە لەگریانێکی بەردەوامدان بۆ منداڵیو نیشتمان، شاعیر دەڕواتو لەدوای خۆیەوە نیشتمانو منداڵی جێدەهێڵێ. ئالێرەوە دەکرێت قسەلەسەر شیعرێك بکەین کەشاعیرێك نوسیوێتی زیاتر لەسی ساڵە ئاوارەو پەڕاگەندەیەو لەتاراوگەدەژی، کەهەر لەسەرەتاوە ئەوەمان لادروستدەبێت کەشاعیر هەرچی بنوسێت ریشەکەی دەچێتەوە سەر خۆشەویستی نیشتمانو گەڕانەوە بۆمنداڵیو بۆ زەمینێك کەلێوەی هاتووە.

(شەونوێژی نامۆیان) ئەو شیعرەیە کەدەمانەوێت لێیبدوێین، ئەم شیعرە خاوەنەکەی(عەبدوڵڵا پەشێوە)و لەمۆسکۆ نوسراوە، کەئەوکات شاعیر ماوەی چەندساڵێکە لەوشارە دەژی، زەمەنی بڵاوبوونەوەو خوێندنەوەی لەلایەن خوێنەرەوە زۆردواکەوتووەو، دوور لەهەرجۆرە موجامەلەو حەماسەتێك دەکرێت وەك یەکێك لەشیعرە جوانەکانی کورد لێی بڕوانین. ئەکرێت ناونیشانی شیعر یاهەر کارێکی تری ئەدەبی کلیلێکی باش بێت بۆ کردنەوەی دەرگاکانی شیعرو دۆزینەوەی کۆدەکانی ئەو تێکستەی کەلێی دەدوێین. نوێژ لەکورتترین لێکدانەوەو شیکردنەوەیدا مانای نزیك بوونەوە لەوکەسە یاخود لەوشتەی کەدەتەوێت یادی کەیتەوە، چونکە دەبێت ئەوەمان بیرنەچێت کەبۆخۆی نوێژ یادکردنەوەو دواندنی کەسێك یاشتێك دەگەیەنێ. وەك چۆن لای ئیسلام رۆژی پێنج جار نوێژی فەرز مانای پێنج جار یادکردنەوەو دواندنی خودا، پاڕانەوە لەخودا بۆئەوەی بیپارێزێتو یارمەتی بداتو گەرکرا دوای مردنی بیخاتە ئەو بەهەشتەی خۆی بەڵێنی پێیداوە. بەنەبوونی ئەوشتانە لەکەسی موسوڵماندا لەهەموو ئەوشتانە بێبەشدەبێت کەپێشتر لێی دواین، بۆیە لای شاعیریش هەروایە گەر رۆژانە یادی نیشتمانەکەی نەکاتو بەخەیاڵو لەتەقسێکی سۆفییانەدا نەیدوێنێ ئەوکاتە نیشتمان باوەشی بۆناکاتەوەو لەیادەوەری خۆیدا هەڵیناگرێت، کەهەموو هەوڵی ئینسانی نووسەرو شاعیرو ئەوانەی خۆیان بەبابەتێکەوە سارقاڵکردووە بۆئەوەیە لەیادەوەری نیشتماندا بمێننەوەو ببنە بەشێك لەمێژووی نیشتمانەکەیان. (شەونوێژی نامۆیان) واتا ئەم شیعرە کاریگەری شەوی زیاتر بەسەرەوەیە ئەویش بەوەی کەسی تاراوگەنشین لەشەودا تەنیاییو نامۆیی زیاتر باڵی بەسەردا دەکێشێت، لەڕۆژدا ئاپۆرای خەڵكو چوونەدەرەوەو گەڕان لەفەزایەکی فراوانتردا خەمی دووری نیشتمانو نەبوونی هاوڕێو هاودەم لەبیردەباتەوە، بەڵام هەرهێندەی شەوداهاتو ئینسان بەرەو ماڵ گەڕایەوە ئیتر تەنیاییو نامۆییو خەمو خەفەت یەخەی دەگرێت، ئیتر ئەمە لەهەرگۆشەیەکی دنیادا وایە تەنانەت لەناوماڵو نیشتمانی خۆشتدا هەروایە بەڵام لەتاراوگەو دوور لەیارو نەیار ئەو وێنەیە تۆختر دەبێتەوەو ئینسانی شاعیر هەموو شەوێکی بەساڵێك لێدەڕوات.

لەڕوانگەی(هیپۆلیت ئادۆڵف تاین)ەوە قسەکردن لەسەر هەرکارێکی ئەدەبی دواجار قسەکردنیشە لەسەر خاوەنی بەرهەمەکە ئەو دەڵێت(بۆئەوەی بەوردیو دروستی لەبەرهەمێکی ئەدەبی بگەین دەبێ هەم لەتێکست هەمیش لەنوسەر بکۆڵدرێتەوە.) بۆئێمە پەشێو شاعیرێکە رۆچوو بەناخی نیشتمانو نەتەوەداو تەواوی بەرهەمی ئەوپیاوە لاواندنەوەی نیشتمانو سروشتو خەڵکی نیشتمانەکەیەتی، بۆیە ئەوەندەی باسی شیعرەکە دەکەین دەکرێت باسی شاعیریش بکەین، ئەم شیعرەشی گریانێکی بەخوڕە بۆنیشتمان، کەلێی دوورەو ئەمیش هەرچی شتێك ببینێت پێیوایە ریشەکەی لەنیشتمانی خۆیدایە. ئەوکاتەی ئەم شیعرە نوسراوە(1979) چەند ساڵێکە شۆڕشی کورد نوشوستی هێناوە تازە لەسەرەتای دەسپێکی شۆڕشێکی تردایە، واتا ئەو دەمە کورد

بەسەختترین قۆناغدا تێدەپەڕی، شاعیریش بەهۆی نەبوونی هۆکانی پەیوەندییەوە بەدەگمەن هەواڵی پێدەگەیشتو دەیتوانی هەواڵی خۆی بنێرێ. لێرەشەوە تاکە پەناگەی ئارام بۆ شاعیر شیعرەو لەڕێگەی شیعرەوە خۆی لەو سۆزو هەستە خاڵیدەکاتەوە کەبۆ نیشتمان هەیەتی، واتا لەنەبوونی کەسی دووەمدا ئەم شیعر دەکاتە کەسو قسەی خۆی بۆ دەکات شیعریش وەك هەمیشە بەدەنگییەوە دەچێتو لەتوێی وشەو دێڕەکانیدا هەستو نەستی ئەمی شاعیر تۆماردەکاتو بەدرێژایی سەردەمەکان هەڵیدەگرێت.

لەهەر جێیەك چیاببینم/ دڵم/ وەك لەژوانی یەکەمدا،/ دادەخورپێ، رادەچڵەکێ،/ سەرسام دەوەستم لەبنیا../ واتێدەگەم،/ لەچیای منڕا دەست پێدەکەن/ چیایەکانی هەموو دنیا! دەکرێ سەرەتا لەخورپەوە دەست پێبکەین کەحاڵەتێکی زۆر دەگمەنەو زیاتر کەسێك باوەڕی پێیەتی کەزۆر عەشقی شتێك یا مەسەلەیەك بێت وەك لایەنێکی سۆفیگەری یان عارفانە باوەڕی تەواوی پێی هەبێت، پەشێویش ئەوەندە لەیادەوەری نیشتمانو سروشتی نیشتمانەکەیدا دەژی بەبینینی چیاوکانی کەدووسمبوڵی مانەوەو جوانی نیشتمانەکەی خۆیین دڵەخورپەی پێدەکەوێت. کوردو چیا پەیوەندیەکی رۆحییان پێکەوە هەیە، بەجۆرێك کورد مانەوەی خۆی دەبەستێتەوە بەبوونی چیاکانەوە پێشی وایە تاچیابمێنێ کوردیش دەمێنێ، هەزاران ساڵە بەهۆی چیاکانەوە خۆی لەبەردەم هێرشی داگیرکەرانو دوژمنانیدا راگرتووەو بەردەوام لەکاتی لێقەومانو هەڵاتندا چیاکان سنگی رەقیان بۆ کورد بۆتە باوەشێکی نەرمو ئاوەڵاو داڵدەی کوردیان داوە، هەرئەمەشە وای لەکورد کردووە کەتەنیا چیاکان بەهاوڕێو پشتیوانی خۆی بزانێت، ئەمە لای بیانییەکانیش سەلماوەو یەکێك لەو رۆژنامەنووسانەی سەردانی ناوچەکەمانی کردووەو لەسەرکوردیان نوسیوە وتویانە کورد جگەلەچیاکان پشتیوانی تری نییەو تەنیا چیاکان هاوڕێی کوردن. یاخود ئەوان لەنوسینی خۆیاندا دەڵێن لەهەرکوێ چیا دەستیپێکرد کوردستانەو کوردەکان ئامادەن خوێنی خۆیانی لەپێناودا بڕژن، بۆیە ئاساییە کورد هەمیشە بەبینینی چیا خۆشحاڵو شاگەشکەبێت.

ئایینەکان گرنگییەکی زۆریان بەئاوداوە لەژیانی ئینساندا، بەرادەیەك لەقورئانی پیرۆزدا هاتووە(وجعلنا من الماء کل شيء حي) واتا هەمووشتێك لەئاو دروستبووە بەخودی ئینسانیشەوە، دواتر زانستیش سەلماندوێتی کەجەستەی ئینسان چەندە پێویستی بەخوێنە ئەوەندەش پێویستی بەئاوەو هەرئاویش پێکهێنەرێکی سەرەکی جەستەی ئینسانە. گەربچینەوە سەر ئەو قسە نەستەقەی کورد کەدەڵێ ئاوو ئاوەدانی، ئەوە تێدەگەین کەهەرئاوەدانییەك بەبێ ئاو هیچ ناگەیەنێ، یان بەمانایەکیتر بێ بوونی سەرچاوەیەکی ئاو ئاوەدانی دروستنابێت، چونکە هەمیشە مانەوەی ئینسان بەئاوەوە بەندەو کوردیش بەهۆی ئاوێتەبوونی لەگەڵ سروشتدا زۆرگرێدراوی ئاوو سەرچاوەکانی ئاوە، سەرباری ئەوەش کوردستان زیاتر ناوچەیەکی کوێستانییەو سەرچاوەی ئاوی زۆرە، ئەمە رەنگە هەر بۆکورد وانەبێت بەڵکو شتێکی سەراپاگیرەو ئینسان هەمووی وایە، هەرسەیرانگەیەك ئاوی لێنەبێت نابێتە سەیرانگەو کەس روویتێناکات. بەڵام گرفتی کورد هەرئەوەنییە بەتەنیا بەڵکو ئەوەشە کەلەئاوی کانیدا پاکیو بێگەردی دەبینێتەوەو پێیوایە ئەوەتەنیا ئاوی کانییە دەتوانێ تینوێتی ئینسان بشکێنێ.

ئەمی شاعیریش ئەوەندە گرێدراوی نیشتمانەکەیەتی کەهەرئاوێك ببینێ بێ گوێدانە ئەتەکییەتو رەچاوکردنی دابو نەریتی مۆسکۆ وەك خۆی دەڵێ بینی پیوە دەنێ، بین پێوەنانیش حاڵەتێکی سادەو ساکاری خەڵکی گوند نشینی گوندە کەلەسەر کانییەکە رادەکشێو دەم بەڕووی ئاوەکەوە دەنێو تاتینوێتی دەشکێ ئاو دەخواتەوە، لێرەدا دەکرێ ئەوە ببینینەوە لەپەشێودا کەپێمان دەڵێت من هەرکوڕە سادەو ساکارەکەی (بێرکۆت)مو لەخۆم نەگۆڕاوم. ئەو پێیوایە ریشەی ئەم ئاوە گەرلەکوردستانیش نەبێت ئەوا شیرناوەکەیان لەسەرچاوەی ئاوەکانی نیشتمانەکەیەوە دێ. **لەهەر کوێ کانی ببینم/ دڵم/ وەك لەژووانی یەکەم/ دادەخورپێ، رادەچڵەکێم/ پێش ئەوەی بینی پێوەنێم،/ لەبەردەمیا/ بەهێمنی چۆك دادەدەم،/ قەوزەی سەری،/ وەك شابسکی شۆڕە ژنێك،/ شانە دەکەم،/ چونکە من وام بەبیردادێ،/ کەشیرناوی گشت کانیەکان/ لەنیشتمانی من رادێ!** گەر وردتر لەم وێنە شیعرییە کورتە بڕوانین ئەوسا پەی بەناسکی شیعرەکەو سەلیقەی شاعیرەکە دەبەین لەوەی چۆن بابەتەکان لەیەکتر نزیك دەخاتەوەو بۆ خاڵی هاوبەشییان دەگەڕێت. کانی یاخود ئاو هۆی بەردەوامی ژیانە، ئینسان رەنگە بتوانێت دەستبەرداری هەموو ئەوشتانە بێت کەلەسروشتدا هەن ئیتر خواردەمەنی بێت یاخود شلەمەنی، ئەتوانێ گۆشت نەخوا وەك چۆن لەئێستادا دەیان دەستەو گروپ هەن بوونەتە رووەکیو وازیان لەخواردنی گۆشتو چەورییەکان هێناوە، هەیە هیچ شلەمەنیو شەربەتێك ناخوا بەڵام کەس ناتوانێ واز لەخواردنەوەی ئاوبێنێتو ئاونەخواتەوە، لێرەوە ئەوەمان دەستدەکەوێ کەئینسان بێ ئاو هەڵناکات، واتا ئاو بەردەوامی دەدات بەژیانی زیندەوەران کەئینسان سەروەرییانە. دواتر قەوزەی سەر کانییەکە بەشابسکی ژن دەچوێنێ، واتا کانیو ژن لای پەشێو دەبنە یەكو بەردەوامی بەژیانی ئەم دەدەن، ژنیش وەك کانی هۆی بەردەوامیو مانەوەی ژیانی ئینسانە بەتایبەت بۆ پیاو کەهەرگیز بێ ژن هەڵناکاتو لەدوای ئاو تینوێتی پیاو ژن دەیشکێنێ.

سادەیی لەوشەو رستەداو قوڵی لەڕوانینو ناوەرۆکدا پایەیەکی سەرەکی سەرکەوتنی هەرشاعیرێك پێکدەهێنێ، تەمومژ خوێنەر لەهەرنوسینێك دووردەخاتەوە چجای ئەو نوسینە شیعربێت، کەشیعر بۆخۆی جەماوەریترین ژانری ئەدەبییەو خەڵکی سادەو خەڵکی نوخبەش دەیخوێننەوەو هەریەکەو بەجۆرێك چێژی لێوەردەگرن. پەشێو هەر لەسەرەتاوە تادەمی ئەمڕۆش بەسادەیی دواوەو ئەوسادەییەش ئەوی گەیاندۆتە ئەو پایەیەی ئێستا لەشیعری کوردیدا هەیەتی. فرناندۆ دی سوسور پێیوایە(قسەی شاعیر لەسیستمێکی نیشانەیی جیاواز لەگەڵ سیستمی

بەکارهێنراوی ئاخێوەرێکی ئاسایییەوە سەرچاوە دەگرێ.) واتا ئەوەی شاعیر دەیڵی ریشەکەی دەگەڕێتەوە سەر وتنەکانی کەسێکی ئاسایی، هەمان قسەی کەسێکی ئاساییە بەڵام بەجۆرێکیترو جیاواز لەگرامەرو رێسازمانییەکانی کەسی ئاسایی، چونکە دەبێ باوەڕمان بەوەهەبێ کەشیعر ملکەچی گرامەر نابێت بەڵکو گرامەرو زمان بەگشتی ملکەچی شیعرن‌و لەکانی شیعر ئاوەدەخۆنەوە، زۆر وشە لەزمانی ئاخاوتنی خەڵکدا بیردەچنەوە بەڵام جارێکیتر شاعیر دەیانهێنێتەوە نێوزمان.

سەرمای گەلێك شارانم دی،/بەڵام پەنجەم لەگۆنەچوون،/ چونکە سەرمای هەموو جێیەك/ تیشکێك رۆژی/ نیشتمانی منی تیایە.گەرمای گەلێك شارانم دی،/ بەڵام گیانم وەڕس نەبوو،/ چونکە گەرمای هەموو جێیەك/ سروەیەکی/ نیشتمانی منی تیایە. سروشتی ئینسان وایە بەگەرمای زۆرو سەرمای سەختیش هەراسان دەبێت، بەڵام رەنگە بۆ ئینسانی عاشق سەرماو گەرماش کاریگەری نەبێت چونکە عەشق ئینسان دەکاتە دەروێش‌و وای لێدەکات تەحەمولی هەرئازارو دەردەسەرییەك بکات. پەشێویش عاشقی نیشتمانەو هەست بەسەرمای بەستەڵەکی ژووروو گەرمای هەندێك ناوچەی ترناکات کەپێشتر لێی ماوەتەوەو تیایدا ژیاوە. ئەمەش لەوەوە هاتووە کەشاعیر واهەستدەکات سەرماو گەرمای ئەو شوێنانەش تیشکی رۆژو سروەکەی نیشتمانەکەی خۆی تێدایە کەکوردستانە، کوردستان وەکلایەنی سروشتی وڵاتێکە هەرچوار وەرزەکەی ساڵی تێدا دروستدەبێت بۆیە خەڵکەکەی هەم بەسەرماو هەم بەگەرماکەشی رادێن، بەڵام وڵاتێکی وەکو مۆسکۆ کەئەم شیعرەی تێدا نوسراوە ساڵ دوازدەی مانگ بەفرو کڕێوەیە، کەڕەنگە بۆ ئینسانێکی رۆژهەڵاتی زۆری بوێت تالەگەڵ ئەو بەستەڵەکەدا هەڵبکات.

لای سوکرات (چاو چرای لەشە) لەش یاجەستە ئەشکەوتێکی تاریکەو چاو رووناکی دەکاتەوە، بەگشتی جەستەی ئینسان چاو تەواوکەرییەتی، ئینسان رەنگە بتوانێ بێ دەست‌و قاچ درێژە بەژیان بدات‌و چێژ لەژیان وەرگرێت، بەڵام بەبێ چاو ئینسان ژیانی بەزەحمەت لێدەگوزەرێ‌و چێژیش لەژیان وەرناگرێت. سەرباری ئەوەش چاو سەرنج راکێشترین بەشی جەستەی ئینسانە وەك چۆن ئینسان لەچاوەوە دەبینێ، بەهەمان شیوەش لەچاویشەوە دەبینرێ، هەمیشە گەرکچێك بییەوێ لەکوڕێك بڕوانێ سەیری چاوی دەکات، بۆ کوڕیش هەروایە بەر لەهەرشتێك چاوی کچەکە دەبێتە جێگەی سەرنجی. هەرچاویش جوانی ئینسان دیاریدەکات، وەسفی ئینسانیش بەبێ ناوهێنانی چاو هیچ ناگەیەنێت‌و ناگاتە تەواو کۆیی. چاویش رەنگی رەش‌و شین‌و سەوزو قاوەییشی هەیە کەزۆرجار بەهەنگوینی ناوی دەنێن، لەناوچە ساردەکاندا چاوشین‌و سەوز زۆرن‌و بەدەگمەن چاوی قاوەیی‌و رەش دەبینرێت، بەپێچەوانەشەوە لەناوچەگەرمەکانی وەك وڵاتی خۆشمان چاوی شین‌و سەوز کەمەو دەبێتە جێی سەرنج.

چاوی کیژی ئەوروپایی/ گەر شینیش بێ خۆشم دەوێ/ گەرسەوزیش بێ خۆشم دەوێ/ واتێدەگەم/ شینترین چاو،/ سەوزترین چاو/ لەم دنیایە/ تۆزێك رەشی/ چاوی کچی/ نیشتمانی منی تیایە! لەروانگەی زانستەوە سۆمای چاو یان بینایی لەدوو ئاوی رەش‌و سپی پێکهاتووە، بەنەمانی یان کەمبوونەوەی هەر یەکێکیان چاوی ئینسان توشی گرفت دەبێ، سەرباری ئەوەش لەهەر چاوێکی سەوزو شینیشدا ئەو دوو ئاوە هەرهەن‌و لێرەشەوە ئەو دەربڕینەی پەشێو دەچێتەوە سەر لێکدانەوە زانستییەکە کاتێك پێیوایە لەهەر چاوێکی سەوز یا شیندا تۆزێك رەشی چاوی کچی نیشتمانەکەی ئەمی تێدایە. لەسەرەتای نوسینەکەدا وتمان ئەو ساڵەی ئەم شیعرەی تێدانوسراوە بۆ کورد زۆر سەختبووەو ئەمی شاعیری ئاوارەش جەستەی لەوێ‌و رۆحی لێرەبووە، بۆیە بەهیچ شتێکی ئەوێ رانایات‌و هەمیشە خەیاڵی دەیهێنێتەوە بۆ ئەمێندەر، پێیوایە چیاکانی هەموو دنیا لێرەوە دەست پێدەکەن‌و ئاوی کانیاوەکانی هەموودنیا لەکانیاوەکانی کوردستانەوە هەڵدەقوڵێن‌و سەرماو گەرمای هەموودنیاش ریشەکەی لێرەوەیەو دواتر بۆیە کچە چاوشین‌و سەوزەکانی مۆسکۆشی خۆشدەوێ چونکە تۆزێك رەشی چاوی کچانی کوردستانەکەی خۆی لەچاوی ئەواندایە، ئەمە رەنگە لای هەندێك وەك مەیلێکی شۆڤێنیستی لێکبدرێتەوە بەوەی سەرچاوەی هەموو شتەکان بۆ کوردستانەکەی خۆی دەگێڕێتەوە، بەڵام بۆشاعیرێك کەهێندە گرێدراوی وڵاتەکەی خۆیبێت دەبێت هەروابێ،

هەموو هەوڵی پەشێو لەم شیعرەدا بەرهەم هێنانی گوتارێکە لەمەڕ ناسنامەی خۆی، بەڵام ئەم وەك نەتەوە بیردەکاتەوەو وەك نەتەوەش دەدوێت بۆیە ئەو گوتارەی بەرهەمیدێنێ گوزارشت لەبۆچوونی کۆی نەتەوە دەکات. **نیشتمانم/ تۆ وەك تانەی لەسەر چاوم/ تۆ وەك تەمی،/ لەگشت لاوە دەورەت داوم/ تۆ ئاوێنەی/ لەناو تۆدا هەموو دنیا بەدی دەکەم،/ تۆ تەیمانی/ بەهۆی تۆوە هیچ نابینم/ نەکەل دەبینم، نەزەوی/ نەخوادەبینم، نەئاسمان/ جانازانم/ نەجیهان وەك تۆ بچوکە/ نەتۆ گەورەی بەقەد جیهان/ نیشتمانەکەم کوردستان.** پەشێو نیشتمانی لێبۆتە تانەو نەبۆی دەکرێ لەگەڵیدا هەڵکات‌و نەلەدوری ئەویش هەڵدەکات، نیشتمان وەك تەم دەورەی دەداو هیچ نابینێ، لێیدەبێتە ئاوێنەو هەموو دنیا لەکوردستانەکەی خۆیەوە دەبێنێ. بەهۆی وێرانی کوردستان‌و بێکەسی کوردەوە نەخوا دەبینێ نەئاسمان‌و نەکەل دەبینێ نەزەوی، رەگی ئەم شیعرە پێدەچێت بچێتەوە سەرشیعرێکی کورتی کەهەر لەو ساڵانەدا نوسراوە کاتێك دەڵێ: چاو مەگێڕە بۆ ئاسمان‌و ئەستێرەو خوا/ ئەوی بستێك خاکی نەبێت خواو ئەستێرەو ئاسمانی کوا.